

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego w klasach Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół w Lubaczowie

1. Kryteria ocen z języka polskiego:

2. Skala ocen (wg szkolnego systemu oceniania)

3. Warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego (zgodnie z założeniami szkolnego systemu oceniania)

3.1. Oceniania bieżące

3.2. Kartkówki i sprawdziany

3.3. Oceniania semestralne i końcoworoczne

3.4. Egzamin klasyfikacyjny

3.5. Egzamin poprawkowy

3.6 Egzamin sprawdzający

3.7 Ocenianie uczniów z orzeczeniem PPP

Opracowali nauczyciele poloniści

1. Kryteria ocen z języka polskiego

Uczeń otrzymuje oceny za:

- odpowiedź ustną,
- pisemne prace klasowe i domowe,
- sprawdziany i testy sprawdzające wiadomości, znajomość lektur, problematyki danej epoki i działu podręcznika
- wartość prowadzonych notatek,
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości (np. referat, notatka biograficzna),
- aktywność na lekcjach, udział w dyskusji
- testy czytania ze zrozumieniem

Ocenianie odpowiedzi ustnej:

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

- przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej;
- określić ramy chronologiczne omawianych epok;
- objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich;
- wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych okresów gatunków literackich;
- streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych;
- rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok;
- scharakteryzować bohaterów literackich;
- przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób;

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę **dopuszczającą**, a ponadto:

- wskazać podstawowe cechy gatunków;
- powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi;
- wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi;
- wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok;
- określić tematykę i problematykę omówionych utworów;
- prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu;
- podejmować próby włączenia się do dyskusji.

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę **dostateczną**, a ponadto:

- wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką omawianych epok;
- formułować wnioski, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia;
- ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich uwikłania w problemy moralne, społeczne;
- komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany;
- wypowiadać się płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to , co na ocenę **dobrą**, a ponadto:

- wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach;
- wykazać się opanowaniem pamięciowym fragmentów tekstów literackich oraz posługiwać się cytatami;
- wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich;
- rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie;
- samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych (i pisemnych) materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki;
- dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego: posługując się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką; rozpoznając przenośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne);
- wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną;

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na ocenę **bardzo dobrą** , a ponadto:

- prezentując swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą spoza programu szkolnego, świadcząca o dużej erudycji;
- formułować wnioski dojrzałe , wnikliwe;
- polemizować, by obronić własne stanowisko, szukając wciąż nowych argumentów.

Prace pisemne domowe i klasowe: sposoby sprawdzania stopnia realizacji wymagań

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- stara się zachować formę
- rozumie temat wypracowania;
- pisze pracę zbliżoną do wymaganego tematu
- nie panuje nad potokiem składniowym charakterystycznym dla języka mówionego,
- tworzy pracę odtwórczą,
- poprawnie zapisuje dialog, ma kłopoty z wprowadzeniem dialogu w tekst ciągły,
- ma problemy z dobraniem cytatu, z wprowadzeniem podanego cytatu w tekst ciągły,
- popełnia liczne błędy interpunkcyjne,
- ma kłopoty z zachowaniem poprawnej pisowni,
- zadania są krótkie, zawierają liczne błędy składniowe

Na ocenę dostateczną uczeń:

- prezentuje własną koncepcję rozwinięcia tematu;
- redaguje wypowiedź, zachowując formę, ale nie występują wszystkie elementy,
- pisze pracę na temat ale ujęty w sposób powierzchowny,
- posługuje się zdaniami krótkimi, często występują błędy składniowe, ale zachowana jest logika wypowiedzi,
- eliminuje potok składniowy,
- dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną;
- wprowadza dialog w tekst ciągły, nie zawsze stosuje poprawną interpunkcję,

- podany cytat wprowadza w tekst ciągły,
- stosuje poprawną interpunkcję w wypowiedzeniach pojedynczych
- poprawnie zapisuje wyrazy poznawane i ćwiczone podczas lekcji.

Na ocenę dobrą uczeń:

- redaguje wypowiedź, zachowując formę,
- umiejętnie łączy poszczególne części pracy tak, by jej tekst był spójny;
- stosuje urozmaiconą leksykę (bogate słownictwo) i składnię (różne typy zdań);
- dba o poprawność i jednorodność stylu;
- redaguje prace twórcze, samodzielne, ale nieoryginalne, zgodne z przyjętym schematem, sposobem interpretowania tematu
- stosuje wypowiedzenia pojedyncze i złożone, występują nieliczne błędy składniowe
- unika powtórzeń
- stosując dialog, powtarza wyrazy wprowadzające dialog,
- dobiera cytaty,
- stosuje poprawną interpunkcję w wypowiedzeniach złożonych,
- popełnia nieliczne błędy ortograficzne.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi,
- pamięta o oryginalnym zamyśle kompozycyjnym;
- dba szczególnie o klarowną koncepcję rozwinięcia zasugerowanych przez temat problemów;
- wyczerpał temat, zna zagadnienie, swobodnie się porusza po omawianych zagadnieniach
- posłużył się żywym stylem i bogatą leksyką;
- samodzielnie redaguje prace przemyślane, twórcze, oryginalne, zawierający własny pogląd na dany temat
- w zależności od potrzeb buduje wypowiedzenia krótkie, treściwe lub bogate, nasycone określeniami, słownictwem najpełniej oddającym poruszany temat, zachowana jest poprawna składnia,
- świadomie buduje wypowiedzenia, unika powtórzeń, błędów składniowych
- poprawnie zapisuje dialog i wprowadza go w tekst ciągły, zachowuje właściwą interpunkcję, potrafi przedstawić sytuację, w której toczy się dialog
- cytaty dobierane są właściwie, zachowana jest poprawna interpunkcja dotycząca wprowadzania cytatu
- stosuje poprawną interpunkcję w różnego typu wypowiedzeniach
- zachowuje poprawną ortografię, świadomie kontroluje pisownię wyrazów, samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego w niepewnych sytuacjach.

Na ocenę celującą uczeń:

- sprawnie, świadomie redaguje różne formy wypowiedzi, potrafi je łączyć lub redaguje formy nieprzewidziane w podstawie programowej
- w toku argumentacyjnym wykorzystuje materiał wykraczający poza treści programowe;
- wykazuje się oryginalnością ujęcia tematu;
- wykorzystuje wiadomości spoza podstawy programowej oraz lektur, wykazuje się znajomością zagadnień dodatkowych

- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe, nieszablonowe, o odmiennym od ogólnie przyjętego spojrzeniu
- posługuje się bogatym słownictwem
- dobiera ciekawe cytaty spoza lektur poznawanych podczas lekcji
- pisze poprawnie wyrazy , wyrażenia i zwroty będące wyjątkami lub nowo poznawane.

Ocenianie testów i sprawdzianów wiadomości

Według punktacji podawanej przy każdym teście

Ocenianie notatek

- systematyczność: wszystkie tematy, wraz ze stosownymi treściami są odnotowane,
 - rzetelność: zawierają informacje podane na lekcjach lub w zalecanym fragmencie podręcznika czy opracowania,
 - konkretność i jasność zapisu,
 - ewentualne wprowadzanie własnych refleksji (dygresji, pytań).
- Ocena wynika ze stopnia realizacji powyższych kryteriów.

Ocena aktywności i wypowiedzi ustnych:

Ocena celująca:

- Uczeń wzbogaca treść lekcji o wartościową wiedzę pozaszkolną.
- W swej wypowiedzi zawiera treści wykraczające poza podstawę programową.
- stosuje różne wypowiedzenia dostosowując je do sytuacji mówienia
- mówi w sposób oryginalny, ciekawy, przemyślany
- potarfi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia

Ocena bardzo dobra:

- Uczeń potrafi wskazać kierunek interpretacyjny na lekcji poświęconej nowemu tematowi; potrafi wskazać trafne nawiązania merytoryczne.
- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi
- mówi na temat, wyczerpująco,
- buduje zdania poprawne pod względem składniowym
- mówi płynnie, ciekawie , dobierając zróżnicowane słownictwo stosowne do tematu
- świadomie rozwija swe umiejętności językowe
- mówi głośno, wyraźnie, z odpowiednią intonacją , barwą głosu, we właściwym tempie

Ocena dobra:

- Uczeń bierze udział w dyskusji, prezentując przemyślane i uzasadnione stanowisko; wykazuje aktywność w poszukiwaniach rozwiązań interpretacyjnych
- wypowiedzi ustne dotyczą zadawanych pytań, poleceń
- mówi na temat
- popełnia nieliczne błędy składniowe
- mówi płynnie, bez powtórzeń
- dba o kulturę języka
- mówi głośno, wyraźnie , nawiązuje kontakt z odbiorcą

Ocena dostateczna:

- Uczeń uczestniczy w procesie lekcyjnym, formułując wypowiedzi trafne, lecz niepełne.
- wypowiada się starając się zachować wymaganą formę wypowiedzi
- mówi krótko, na temat, nie wyczerpuje omawianych zagadnień
- zachowuje poprawny szyk wyrazów, występują błędy składniowe
- dobierając słowa stara się unikać powtórzeń
- stara się rozwijać umiejętności językowe
- stara się mówić tak, by nawiązać kontakt z odbiorcą

Ocena dopuszczająca:

- Uczeń rzadko wykazuje aktywność podczas lekcji, a jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy (powtarzanie zdania podręcznika, nauczyciela, przedmówcy).
- wypowiada się krótko, chaotycznie
- ma problem z odpowiedzią na temat
- nie panuje nad potokiem składniowym
- nie dysponuje dużym zasobem słownictwa
- używa języka odbiegającego od norm
- mówi niewyraźnie, cicho, w sposób niezrozumiały dla odbiorcy

Ocena niedostateczna

- Uczeń nie uczestniczy w tworzeniu treści lekcji; zagadnięty nie wie, o czym jest mowa; nie wykonuje poleceń nauczyciela

2. Skala ocen

Ustala się 6- stopniową skalę ocen z następującymi skrótami:

celujący - cel - 6

bardzo dobry - bdb - 5

dobry - db - 4

dostateczny - dst - 3

dopuszczający - dop - 2

niedostateczny - ndst - 1

1. W ocenianiu bieżącym i semestralnym stosuje się oceny pełne i oceny z plusem „+” i minusem „-”. Plus ma wartość 0,5 minus ma wartość 0,25.

2. Wystawiając oceny cząstkowe stosujemy zapis cyfrowy.

3. Przy ocenianiu sprawdzianów, zadań klasowych i domowych punktowanych stosujemy następujący przelicznik procentowy:

poniżej 30% niedostateczny

30%- 40% dopuszczający

45%- 47% +dopuszczający

48% - 55% dostateczny

56% - 60% +dostateczny

61% - 71% dobry

72% - 82% + dobry
83% - 90% bardzo dobry
90%-100% celujący

3. Warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego (zgodnie z założeniami szkolnego systemu oceniania)

3.1. Ocenianie bieżące

1. Podstawową formą bieżącego sprawdzania wiedzy, umiejętności i oceniania ucznia jest: odpowiedź ustna, kartkówka (krótka forma pisemna), sprawdzian (dłuższa forma pisemna), aktywność i zaangażowanie ucznia.
2. Czas trwania odpowiedzi ustnej i kartkówki nie może przekroczyć 15 minut.
3. Oceny mają charakter jawny
4. Na prośbę ucznia nauczyciel wystawiając ocenę ma obowiązek ją uzasadnić.
5. Każda ocena musi mieć charakter mobilizujący.
6. Pisemne prace powinny być ocenione i omówione w terminie do dwóch tygodni od napisania pracy.
7. Obowiązuje jedno wypracowanie klasowe w semestrze i jedno wypracowanie domowe
8. Powtórzenie po każdym dziale podręcznika
9. Dyktando ortograficzne jedno w semestrze
10. Recytacja raz w semestrze
11. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego i posiadania na lekcji podręcznika.
12. Uczeń jest zobowiązany do odpowiedzi z trzech lekcji wstecz , a na lekcjach powtórzeniowych z całego działu.
13. Uczeń podlega kontroli wiadomości programowych co najmniej dwa razy w semestrze

3.2. Kartkówki i sprawdziany

1. Nauczyciel informuje uczniów o planowanym sprawdzianie dwa tygodnie wcześniej i zapisuje to w dzienniku lekcyjnym.
2. Kartkówka obejmuje mały zakres materiału (3-4 lekcji tematycznych) i nie wymaga wcześniejszej zapowiedzi.
3. W tygodniu mogą odbywać się najwyżej trzy sprawdziany, w ciągu dnia jeden sprawdzian.

3.3. Ocenianie semestralne i końcoworoczne

I Ustalając ocenę semestralną i końcoworoczne nauczyciel uwzględnia

- 1) zdobytą wiedzę i umiejętności
- 2) zaangażowanie i aktywność
- 3) obecność na lekcjach
- 4) uczeń ze słabymi ocenami z prac pisemnych, a bardzo dobrymi z wypowiedzi ustnych (i odwrotnie) otrzymuje ocenę semestralną najwyżej dobrą

II. Oceny klasyfikacyjne powinny być ustalone zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania

III. Oceny semestralne i końcowe nie muszą być średnią ocen wpisanych do dziennika.

Można stosować tzw. średnią ważoną

IV. Podstawą oceny klasyfikacyjnej semestralnej i końcoworocznej są oceny znajdujące się w dzienniku lekcyjnym

V. Oceny semestralne i końcoworoczne w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się w pełnym brzmieniu.

VI. Nauczyciel powiadamia ucznia i wychowawcę o przewidywanej ocenie niedostatecznej na miesiąc przed klasyfikacją, a wychowawca w formie pisemnej powiadamia rodziców

VII. Uczeń, który opuści 25% odbytych lekcji w danym semestrze zobowiązany jest do zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej. W przypadku 50% nieobecności na zajęciach lekcyjnych w semestrze uczeń może być klasyfikowany na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego.

VIII. Nie stosujemy zasady zdawania na ocenę wyższą w ostatnich dwóch tygodniach klasyfikacji semestralnej i końcoworocznej.

IX. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną może zdawać egzamin poprawkowy

3.4. Egzamin klasyfikacyjny

1. Uczeń nie klasyfikowany może złożyć wniosek o egzamin klasyfikacyjny do Dyrektora szkoły

W podaniu powinien określić przyczyny nieobecności i ją udokumentować. Rada Pedagogiczna podejmuje decyzję dotyczącą egzaminu klasyfikacyjnego.

Dyrektor wyznacza termin egzaminu klasyfikacyjnego i powiadamia o tym ucznia

2. Formę i termin egzaminu ustala Dyrektor w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu

3. Wyniki egzaminu klasyfikacyjnego zatwierdza Rada Pedagogiczna

4. Ocena wystawiona na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna

3.5. Egzamin poprawkowy

Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec roku ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego. Termin egzaminu wyznaczony jest przez Dyrektora szkoły. Uczeń przystępujący do egzaminu może poprosić nauczyciela o określenie materiału, który obowiązywał go będzie na egzaminie.

Egzamin przebiega w części ustnej i pisemnej. Zestawy pytań do części ustnej i tematy do części pisemnej oraz zakres materiału programowego powinny być zgodne z wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

3.6. Egzamin sprawdzający

Uczeń ma prawo odwołać się od zaproponowanej przez nauczyciela oceny śródrocznej i rocznej. Jeżeli spełni warunki ustalone w Statucie szkoły, dopuszczony zostanie do egzaminu sprawdzającego.

Egzamin przebiega w części ustnej oraz pisemnej. Stopień trudności pytań do części ustnej i tematów pracy pisemnej oraz zakres materiału programowego powinien być zgodny z kryteriami ocen.

Praca pisemna oceniana jest zgodnie z kryteriami oceny konkretnych tematów.

3.7 Ocenianie uczniów z orzeczeniem PPP

Uczniowie posiadający orzeczenie PPP informujące o dysleksji, dysortografii lub innej dysfunkcji oceniani są zgodnie z kryteriami ocen uściślonymi na podstawie opinii wydanej przez PPP.

U uczniów z orzeczeniem o dysortografii uznawane są błędy, których nie można wyjaśnić zasadą ortograficzną, natomiast jeżeli w wyrazie można zastosować taką zasadę są one uznawane za błąd ortograficzny.

U uczniów z orzeczeniem o dysleksji uznawane są błędy, które nie zmieniają znaczenia wyrazów, natomiast jeżeli zmieniają znaczenie wyrazu lub formę gramatyczną są one traktowane jako błędy.

4. Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń rozumie teksty słowne i pisemne o skomplikowanej budowie; dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; dostrzega w wypowiedzi trudniejsze zabiegi językowe; ma świadomość kryteriów poprawności językowej.

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury

Uczeń stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; w interpretacji tekstu kultury wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; poznaje niezbędne dla lektury fakty z historii literatury i innych dziedzin; odczytuje rozmaite sensy dzieła; dokonuje interpretacji porównawczej.

III. Tworzenie wypowiedzi

Uczeń buduje wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; ma świadomość własnej kompetencji językowej.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

1. Czytanie i słuchanie.

Uczeń:

- 1) rozpoznaje nadawcę i adresata tekstu;
- 2) rozpoznaje podstawowe cechy gatunkowe tekstu;
- 3) odczytuje sens tekstu w całości, a także jego wydzielonych części (fragmentów) na poziomie dosłownym i przenośnym;
- 4) dokonuje streszczenia tekstu;
- 5) rozpoznaje manipulację językową w tekstach reklamowych oraz w języku polityków i dziennikarzy.

2. Samokształcenie i docieranie do informacji.

Uczeń:

- 1) wyszukuje i wykorzystuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury;
- 2) korzysta z biblioteki – zarówno z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym Internetu.

3. Świadomość językowa.

Uczeń:

- 1) wskazuje składowe aktu komunikacji językowej (nadawca, odbiorca, tekst);
- 2) rozpoznaje funkcje tekstu (bez nazywania tych pojęć, np. informatywną, ekspresywną, impresywną, poetycką);
- 3) wskazuje i omawia przykłady odmian terytorialnych, środowiskowych i zawodowych polszczyzny napotkane w czytanych tekstach;
- 4) rozróżnia w czytanych tekstach oraz wypowiedziach mówionych rodzaje stylizacji językowej (bez konieczności definiowania pojęć, np. archaizację, dialektyzację, kolokwializację) i określa jej funkcje.

4. Wartości i wartościowanie. Uczeń:

dostrzega związek języka z wartościami oraz to, że stanowi on źródło poznania wartości (takich jak: dobro, prawda, piękno; wiara, nadzieja, miłość; wolność, równość, braterstwo; Bóg, honor, ojczyzna; solidarność, niepodległość, tolerancja).

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:

- 1) prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktów z literaturą i ze sztuką;
- 2) określa tematykę i rozpoznaje problematykę utworu.

2. Analiza. Uczeń:

- 1) wskazuje zastosowane w utworze podstawowe językowe środki wyrazu artystycznego oraz określa ich funkcje;
- 2) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera (bez konieczności definiowania pojęć, np. narracja, fabuła, sytuacja liryczna, akcja).

3. Interpretacja. Uczeń:

- 1) wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (tytuł, podtytuł, puenta, kompozycja, słowa-klucze, motto);
- 2) wykorzystuje w interpretacji utworu podstawowe konteksty (biograficzny i historyczny);
- 3) rozpoznaje podstawowe motywy (np. ojczyzny, matki, ziemi, wędrowni, ogrodu, pracy, miłości) oraz omawia ich funkcje w utworze.
4. Wartości i wartościowanie. Uczeń dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Mówienie i pisanie. **Uczeń:**

1) tworzy tekst pisany lub mówiony (rozwijane są formy wypowiedzi poznane w gimnazjum) poprawny pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym;

2) publicznie wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź, dbając o dźwiękową wyrazistość przekazu (tempo mowy i donośność);

3) wykonuje różne działania na tekście cudzym (np. streszcza, sporządza konspekt, cytuje).

2. Świadomość językowa. **Uczeń:**

operuje podstawowym słownictwem z kręgów tematycznych: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka.

Spis tekstów kultury ustala nauczyciel, dostosowując go do potrzeb, możliwości, zainteresowań uczniów (punktem wyjścia może być wykaz lektur dla szkół ponadgimnazjalnych, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu maturalnego w zakresie podstawowym). Należy zrealizować nie mniej niż cztery pozycje książkowe w roku szkolnym.